

KROPPEN OG FILOSOFIEN

Enten du tenker deg at mennesket er utstyrt med kropp, at mennesket simpelthen *er* kropp eller du har latt deg overbevise om at vi kun er hjerner på tank, så har du nå i hende et vitnesbyrd på at kroppslighet kan tematiseres filosofisk. Filosofisk supplements vårslipp bringer i år et bredt spekter av spekulasjoner rundt kjøtt, blod og følelsen av å være et menneske. Vi er kroppslige vesener, men hva betyr dette? Er kroppen en maskin som vi manøvrerer fra førerretet? Finnes det mer visdom i kroppen enn i den dypeste filosofi, slik Nietzsche en gang påsto? Kan du i det hele tatt forestille deg livet uten en kropp?

Som leseren raskt vil merke, respekterer ikke dette temaet konvensjonelle skiller innen filosofien. Professor Gunn Engelsrud åpner lesegildet med et innblikk i ulike kroppsforståelser som har gjort seg gjeldende i vestlig tenkning, og har særlig brodd mot vår tids syn på kroppen som «eksteriør». Denne innledningen følges opp av litteraturviter Dan Andersens tanker om kroppen som utgangspunkt for filosofisk estetikk. Han viser hvordan lesning, kanskje den mest intellektuelle og åndelige av alle virksomheter, bør stimulere oss kroppslig og gjøre oss sunnere. Med Kant som bakteppe argumenterer deretter

nummerets moralfilosofiske alibi, Leif Magne Vollan, for at vår moralske verd som mennesker er uløselig knyttet til vår kroppslighet. Dette får praktiske konsekvenser, både med henblikk på medisinsk praksis og bioetiske problemstillinger. I siste artikkel har vi latt Anders Ohnstad sammenstille nietzscheanske, psykoanalytiske og post-strukturalistiske betraktninger, med fokus på formingen av kroppen i vestlig kulturtradisjon. Det underliggende spørsmålet her er: Hvordan kan det moderne mennesket frigjøre seg fra sin egen kroppsdisiplinerende metafysikk?

I intervjudelen møter du to usedvanlige amerikanere. Den beryktede nevrofilosofen John Bickle gir innblikk i det siste innen reduksjonisme, og forsøker blant annet å forsvare at handlinger kan individueres og beskrives med et molekylært og cellulært vokabular – altså som intet annet enn kroppslige bevegelser. Videre introduserer Shaun Nichols eksperimentell filosofi, og eksponerer våre intuisjoner rundt den klassiske problemstillingen om determinisme og ansvar. Forholdet mellom disse intuisjonene og normative standpunkter blir problematisert. Intervjuene kaster på ulikt vis lys over menneskets fysiske varen, og hvordan filosofien kan forholde seg til denne.

Ferdinand A. Mohn